

[Jørgen Jørgensen.]

her. Det maa erkendes, at Sagen her er vanskeligere end i Slagterikonflikten, fordi i Slagterikonflikten havde begge Parter ansvarlige Tillidsmænd anbefalet Forslaget, og det kan ikke paa samme Maade siges at være Tilfældet her.

Den Begrundelse, som det ærede Medlem Hr. Hans Hedtoft gav for sit Standpunkt i Dag, i Sammenligning med Standpunktet i Slagterikonflikten, synes jeg var noget indviklet. Det kunde vistnok mere enkelt siges paa den Maade, at denne Gang har Arbejderne vedtaget, og sidste Gang havde Arbejderne forkastet.

Jeg siger, at det er ingen tilfredsstillende Løsning i en given Situation at ophøje Forligsmandsforslaget til Lov, fordi Forligsmandens Opgave jo ikke er den at skulle fastsætte Lønnen og Lønniveauet i Landet. Det er sagt her af Statsministeren og har faaet Tilslutning fra alle Sider, at Forligsmandens Opgave er at være Mægler, at være Formidler, at finde et Grundlag i en Konflikt, som maa forudsættes at have Muligheder for at samle de to Parter. Men det kan ikke være og er ikke Forligsmandens Opgave at skulle bestemme, om de Lønvilkaar, der fastsættes i Overenskomsterne i Mæglingforslaget, nu helt nøje svarer til, hvad der i den givne Situation, set fra et økonomisk Standpunkt, er det ene rigtige.

Dette fører til den Betragtning, hvad man fra alle Sider er inde paa, at en Fortsættelse ad denne Vej, hvor Rigsdagen Gang paa Gang stilles over for at skulle træffe Afgørelse i en Konflikt, og hvor man hver Gang maa sige, at der foreligger ikke andre Muligheder end at ophøje Forligsmandsforslaget til Lov, at denne Løsning ikke er tilfredsstillende, at man maa søge andre Veje. Det glædede mig at høre den højttærede Statsminister med mere og mere Varme for hver Gang, et Forslag om disse Ting drøftes, anbefale, at man søger at finde Grundlag for en Voldgiftsret, en Voldgiftsdomstol. Det samme Synspunkt fik i Dag ogsaa Tilslutning fra det ærede Medlem Hr. Christmas Møller. Det glæder mig og mit Parti, som gennem mange Aar har arbejdet for en Løsning paa denne Linie.

Jeg er ikke Tilhænger af, at Rigsdagen i al Almindelighed skal bestemme Lønvilkaarene for Erhvervslivet. Jeg mener, at det normale maa være, at de to Parter, Arbejdsgivere og Arbejdere, forhandler sig frem om Tingene, men naar de naar til det Punkt, hvor de ikke kan blive enige, maa der være en Instans, der kan træffe Afgørelsen paa et rent sagligt Grundlag, og derfor er jeg

Tilhænger af, at man har en Voldgiftsret, som er til Raadighed, naar Rigsdagen beslutter, at en Sag, der har Samfundsinteresse, bringes til Afgørelse ved Lovgivningsforanstaltninger.

Det ærede Medlem Hr. Hans Hedtoft og, langt stærkere, det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen vendte sig mod Voldgift, hvilket virker saa meget mærkeligere, som begge de ærede Ordførere er Tilhængere af, at Staten paa alle andre Omraader er bestemmende for Prisudviklingen i Samfundet. Kun paa dette ene Felt: med Hensyn til Fastsættelsen af Løn, ønsker man ikke, at Staten skal have det afgørende Ord. Dette Standpunkt er under alle Omstændigheder fuldkommen uholdbart. Er man Tilhænger af, at Staten i overvejende Grad skal være bestemmende for Prisudviklingen, skal have Indseende med Priser inden for Erhvervslivet, skal have Kontrol med Priser, skal have Indseende med Investering, i det hele taget skal være den ledende Faktor i det økonomiske Liv, maa Konsekvensen deraf nødvendigvis være, at Staten ogsaa med Hensyn til Fastsættelse af Arbejdslønnen er bestemmende — Arbejdslønnen er dog ikke noget ligegyldigt i Produktionen. Og det forekommer mig at være fuldkommen ulogisk, naar de to Partier, som er Tilhængere af Statens bestemmende Indflydelse paa vort økonomiske Liv, vender sig imod, at man i de Tilfælde, hvor Overenskomst ikke kan opnaas ved Forhandling, har et sagkyndigt Organ, der er i Stand til, rent nøgternt og sagligt, at afgøre, om de Lønninger, der forhandles om, svarer til den almindelige økonomiske Stilling i Landet.

Det er noget saadant, jeg ønsker; altsaa ikke, at Staten i al Almindelighed skal fastsætte Lønninger, men at der til Raadighed findes et Organ, en Voldgiftsret, for hvilken Sagen, naar de frivillige Forhandlinger ikke længere kan klare det, efter Vedtagelse i Rigsdagen kan indankes, og som derefter træffer en Afgørelse, hvorved man tager Hensyn til de Faktorer, der nødvendigvis maa tages Hensyn til, derunder selvfølgelig hele den økonomiske Stilling i Landet, hvor Lønforholdet betyder saa overmaade meget.

Men under alle Omstændigheder: Arbejdet maa i Gang. Det danske Samfund kan ikke holde til, at Produktionen standses i længere Tid. Det er allerede store Værdier, der er gaaet tabt, og netop nu, hvor det er et Livsspørgsmaal for vort Land, at alle Erhvervsmuligheder udnyttes, er det ikke forsvarligt, at Virksomhederne i stor Udstrækning stadig skal ligge stille.